

Aféry, korupce a drzá neschopnost lžidemokratů. Obsah tohoto textu vám bude povědomý. Není to náhoda, ani záměr. Podobný systém nutně plodí podobné deformace... a dává vyniknout podobným lidem.

MANIFEST SOFOKRACIE

Pod tímto názvem vychází v květnu r. 1932 [1] formátem nevelký, tenký sešit (paperback). Autorem i vydavatelem je mladý muž, snad ještě student – JAN A. BEDNÁŘ. Spisek, zaštitěný větou Abrahama Lincolna („*Určitou dobu je možné klamat všechny lidi. Určité lidi lze po všechen čas, ale není možné klamat všechny lidi po všechen čas*“), je především radikální kritikou praxe parlamentní demokracie z nadstranických pozic. Bednář konstatuje, že:

- v politice není možné sledovat „šlépějí otců“, které uvázly „v bahně korupce, ve slizu úplatků a vedou do bezedných bažin mravní otrlosti, bezzásadovosti, cynismu!“ (s. 12)
- stranictví je „vřed, který otravuje, ochromuje celé tělo státu, a je třeba ho hezky zhluboka vyříznout.“ (s. 13)
- liberální demokracie nerozlišuje, neboť „všichni jsou si prostě rovni, poctivec i zloděj; býlí tak má právo kvést uprostřed pšenice, cizopasníci jsou chráněni stejně jako napadení“; režim se zkrátka chová jako „špatný lesník, který neodstřelí škodnou: vždyť je to také zvíře!“ (s. 21)
- plebs nezmizel; nesmí se sice mluvit o luze, nesmí se citovat: *Odi profanum vagus*, „má však své zastoupení v parlamentě, u všech stran procentuálně; jeho hlavní znaky jsou nízkost a sprostota“. (s. 24)
- „aféry, tutlání, sensace [2]; nelze tak dále žít; je to nervóza před bouří; abychom nakonec nepřišli o vše!“, varuje autor prozíravě na konci první kapitoly.

Má také svou představu o každodenní politické práci „demokratických“ institucí a jejich aktérů:

„Parlamentarismus zakouší mnoho posměšků a výtek. A právem. Nejsou to jen komunisté, kteří jej nazývají žvanírnou. Žvaní se sice dost, mluví se nevěčně, zabíhá z cesty až kdovíkam, v čemž právě vynikají sami komunisté, ale ... ono se vlastně neřeční, jen čte; parlament je spíš čítárna; nebo také posluchárna; je to i mlčírna, protože je tam většinou ticho. Poslanec suše předčítá, lavice prázdné. Copak by tam také dělali?! Předsednictvo strany už rozhodlo; hlas jednoho poslance nestojí za poslouchání. Je to zcela logické, praktické a rozumné, že je parlament prázdný; pouze jde-li o sensaci, je živější.“ (s. 28)

„Vlastní jednání je vskutku těžká práce; odbývá se v kuloárech, kde se horlivě domlouvá, aby druhý povolil. Neboť aby se smluvilo 5- 10 stran, to není lehká věc! Je třeba zdoluhavosti, nerozhodnosti, oddalování. Nikdo nesmí tvrdit, že přišel s něčím dobrým, ostatní mu to z principu očerní. A protože je parlament vrchol výkvětu národa, není třeba radit se s odborníky – právníci, úředníci atd. aparát pomáhají tajně – neboť poslanec rozumí všemu“ (s. 29)

„Senát pak je chudinka. Jelikož už rozhodly stranické kluby, nemůže přec nějaký senátor desavuovat jejich rozhodnutí. Senát nemá do čeho píchnout. Je bez práce, bez zaměstnání. Je reprezentantem nezaměstnaných. Je to také penze; senátor je politický vysloužilce. Čas od času začne naříkání na jeho druhořadost, ale zase to utichne: dělat se nedá nic a ¾ milionu měsíčně není k zahození, že ano, strany?“ (s. 30)

„Strana je drahý aparát; proto čím víc poslanců, tím víc příspěvků pro stranu. Je tedy vyloučeno, že by se parlament sám zmenšil alespoň o třetinu; proti tomu by byla jedinečná většina: všech 300 poslanců; každý by si přece řekl: mohl bych to být já!“ (s. 30)

„Tak velký počet je opravdu odsouzen k nedělnosti, je nutno, aby výbory, komise byly co nejmenší – a nakonec dochází k tomu, co je de facto správné; každou stranu – bez ohledu na počet mandátů – zastupuje jeden VŮDCE. I vzniká Pětka, Osmička [3]. Demokraté, ti pravověrní, se hrozí Pětek. Prý je to oligarchie, zastřená diktatura, absolutismus. A zatím je to PŘÍRODNÍ TLAK ZÁKONA VŮDCOVSTVÍ!“ (s. 30)

„Obecný typ poslance má tyto charakteristické znaky: k voličstvu žoviálnost, úsměvy, sliby; mezi kolegy stranická kolegiálnost, tj. ve skutečnosti řevnivost o popularitu a o přednost v klubu. K vůdci vztah většinou patolízalský. Další znaky: nadutost, kariérnictví, vychloubačnost. Poslanec je figurka u lidu neoblíbená, nikdo si ho neváží, naopak je víc a víc ironizován a zesměšňován. Lidé už prohlédli jejich lži, vytáčky, sliby i augurský úsměv“. (s. 31)

„Počet ministrů ve vládě je příliš velký, není řízen věcnou potřebou, nýbrž požadavky stran, které při velkém počtu musí mít zastoupení ve vládě, i když třeba jen ministrem zbytečnosti [4]. Ministr je totiž především reprezentantem své strany ve vládě, což ve skutečnosti znamená závislost na demagogii. Všechno jeho počínání je vázáno líbivostí vlastních straníků a tím ovšem i konkurencí druhých stran; a opět platí co v parlamentě: dobrý počín jednoho ministra by znamenal silný agitační zisk pro jeho stranu – a to ovšem druhé strany nepřipustí.

Ministr má ruce svázané sterými ohledy a vedlejšími zájmy. Především osobními; víme, že pro politického kariéristu je ministerské křeslo vrchol snů. Dostat se na křeslo, to znamená mít za sebou vůdce strany – je třeba si ho naklonit. Zvláštních osobních zkušeností a věcných znalostí není třeba, tak může být sedlák v čele ministerstva obchodu nebo vojenství, kněz v čele ministerstva zdravotnictví a kdo si plete cizí slova v čele ministerstva školství. Licitace o křesla patří – pro lidové publikum – k nejzajímavějším podíváním. Náš čsl. ministr se tak pomalu stává vděčnou figurkou pro komiky. Jak by ne, když v něm krystalizují všechny vlastnosti liberálně-demokratického politika: osobní nadutost, nedostatek inteligence i kompetence, vše „obratně“ zastírané....“ (s. 32-33)

„Stranictví potřebuje organizaci. Organizaci obstarává sekretariát. Práce je mnoho: schůze, mluvení na nich, boj proti jiným stranám, obstarávání protekcí, často přímo ekonomických zájmů. V tomto prostředí se postupem času vytvořil zvláštní druh lidí, věcných a praktických stranických sekretářů. Uložit hlas, mít vždycky pravdu, vždycky vyhrát – nikdy neprohrát, vše

dobré jsme udělali my, vše špatné ti druzí... Tento zájem posvětil všechny prostředky, všechno ostatní je vedlejší: pravda, obecný zájem, osobní čest“. (s. 33 – 34)

Vypočítáme si jednou, kolik milionů [5] je třeba pro strany, užaseme. A užaseme, kde a jak je přece jen možno ty miliony najít! Lidé ze sekretariátů nahlédli víc než jiní do zákulisí, a proto jdou tam, kde se víc platí. Nějaký charakter, přesvědčení, ideovost nepotřebují... Sekretář potřebuje jen vsáknout do mozku pár základních frází, to mu úplně stačí. Z dalších ohebných znaků jeho typu jmenujme ještě mravní otrlost, polointeligenci, šplhounství a pochlebnictví. Vedle ministra, poslance a senátora patří typ sekretáře mezi základní lidské typy „demokratické“ politiky. (s. 34)

„Demokratický tisk... jeho značná anonymnost má vliv na vzrůst osobní drzosti, k jeho funkcím patří např. i slídičství, klepařství. Vítězí-li kdo rozumem – je napaden osobně, i když to s věcí nemá co dělat. Je-li poctivec – zesměšní jeho názory. Tisk lže nejen přímo, ale i tím, že škodlivé buď zamílčí, překrutí nebo ututlá. Lidé vychovaní sensačností zapomenou; máme už celý magazin ututlanin, umlčených afér“. (s. 35)

Na závěr autor nezapomíná ani na straníky. Jsou několikerého typu. O prvním Bednář říká, že již skoro vymizel a k nalezení je prý hlavně u starších lidí, mladší už „jen zachytili vůni rozkladu, a ta je ke stranám nepřitáhla buď vůbec neb jen slabě“: je to „každému protivný“ typ fanatika „své“ strany. Druhý je hrubě materialistický chytrák, který instinktivně vystihl fakt, že „stranictví je kšeft (a nejsou to jen obchodníci, ale i „inteligence“, umělci i vědci)“! Zvláštní species jsou koalicioníci, většináři, počtáři („vždycky s mocnými“) a baby, čili chameleoni barvící se podle barvy šéfa. (s. 38 – 39)

Je jasné, že za takové situace se každý jiný už „stydí být straníkem – kterýmkoliv, protože stranictví vůbec a pak i každá strana jednotlivě má tolik ostud, že je vskutku hanba přiznat se v nepolitikářské společnosti k některé straně. Většinou se proto o politice ani nemluví, natož aby se o ni lidé hádali, nanejvýš se nadává nebo ironizuje“. (s. 40)

„Konečně tak přišla doba, kdy příslušnost k politické straně – kterékoliv – je pozorována útrpným úsměškem nestranných; mnozí se stydí, tají, kam patří. Právem? Právem, neboť nelze nevidět ubohost „ideových“ programů a nemorálnost praxe. Velká část lidí ještě volí, ale jen jaksí ze zvyku; ani si moc nevybírají; „je to prašť jako uhoď, říkají, „stejně se tím moc nezmění“. (s. 41)

Hlavní příčiny demokratických deformací tedy vězí ve stranictví, v samé podstatě liberálního, parlamentního režimu:

1. Straníci neřeší problémy věcně, ale mocensky, s ohledem na zájmy svých stran. Dobrý návrh začnou proto automaticky „kritizovat“, špatný případně „vylepšovat“ („ne pro věc, ale pro větší slávu své partaje; proto ty tahačky o osnovy, o konečnou redakci apod.“). Proto z tohoto parlamentu nemůže vyjít nic dobrého, každý ze zákonů je nutně bastardem politického spektra.

2. Strany potřebují co nejvíc lidí s příspěvkem pro pokladny strany – tedy pro poslance, senátory, agitační a organizační aparát, čili: „strany, finančně vždy pasivní, jsou navždy odsouzeny k švindlům a tajným fondům“.

Oproti dnešku je tu však přece jen podstatný rozdíl: v době I. republiky byla politická moc sice provázána s ekonomikou, nikoliv však s organizovaným zločinem! Tohoto „pokroku“ dosáhli až její polistopadoví následníci.

„pokroku“ dosáhli až její polistopadoví následníci.

Podle EDICE NOVÉ GENERACE Č. 1: MANIFEST SOFOKRACIE 1. část, napsal JAN A. BEDNÁŘ, vyšlo vlastním nákladem v Praze v květnu 1932.

KRITIKA DEMOKRACIE a. Zásady demokraticismu; b. Formy demokracie.

Příště: SOFOKRACIE a. Výklad pojmu; b. Sofokratická reforma.

Poznámky:

[1] Rok 1932 patří k nejtěžším. Krize se blíží vrcholu, bezmála čtvrtina obyvatelstva je bez možnosti výdělků, ministr Slávik dával „střílet do lidu“, KSČ na oplátku vyhlašuje bolševický „program sovětské moci v ČSR“ (právě na jaře, v době vydání brožury, probíhá mohutná mostecká stávková, v Německu sílí nacionální socialismus. Udržalova koaliční vláda, mimo brutálních zásahů málo rozhodná, stíhaná kritikou ze všech stran, se udrží jen do října.

[2] Aféry. Je jich požehnaně: „lihová“, „pražcová“, „vagony&dresiny“, „uhlí&olej a jiné materiály“, „aféra veřejných staveb“, „a. vranovské přehrad“, „burzovní dobrodruzi (bří Šebestýenové)“, týden co týden, určitě však každý měsíc propukají další...

[3] „Pětky“ a „Osmičky“, spolu s „fenomémem Hradu“ další neústavní „instituce“ faktické hierarchie. Jsou složeny z vůdců nejsilnějších stran.

[4] „Ministerstva zbytečnosti“. Autor má patrně na mysli ministerstvo unifikací či zásobování lidu, která byla zamýšlena jako dočasná, v roce 1932 však stále existují, případně též funkce ministrů bez portfeje, což jsou vlastně prostředníci mezi vládou a politickými stranami, které nezískaly žádná „křesla“.

[5] Znovu si to připomeňme – jde o miliony vyplácené v době, kdy je v ČSR okolo milionu nezaměstnaných!